

ni in mleka tudi ne bo, dasi so organizirali dobavo mleka več mesecev. Popolnoma nezadostno prihaja tudi premog. Ljubljana je dobila komaj tretjino premoga, ki ji pripada po razdelitvi kvoti, in če se dovoz ne pomnoži, nam preti nevarnost, da bomo morali ustaviti plinarjo in omejiti porabo premoga. Drv je običajna nakupila mnogo, toda dobaviti jih ne more, ker ni ljudi ne priprave; založena je le za najnujnejšo silo z drvmi. Glavna krivda tiči pri centralah, ki izkoriščajo, ne poznajo pa nobene sistema v razdelitvi in so grozovito birokratične. Tako je neki vojaški dostojanstvenik rekel, da se Italijanov ne boji, pač pa se boji centrale za krmila, ki ne bo pravočasno preskrbela njegovega trenja s krmom. Aprovizacija ne more funkcionirati, ker je organizacija central preokorna. Nanje niti vlada ne more vplivati. — Vse gre svojo okostenelo pot, to smo že večkrat povedali in le prejasno se vidi iz vsega, da aprovizacijske uredbe niso dobre, niso precizne in so pa navidez kakor nalašč tako prikrojene, da siromašno prebivalstvo trpi glad in bedo.

— Čevlji in usnje. V trgovskopolitični sekciji na Dunaju so razpravljali o čevljih. Dr. Hodáč je sporočil: Vojno ministerstvo je za celo državo dalo 400.000 parov čevljev s pravimi podplati. Poleg tega je še 100.000 parov čevljev za vojno industrijo. Čevlje bodo razdala deželna mesta po razmerju prebivalstva. Za popravilo je na razpolago 250.000 kg usnja oziroma podplati — tako, da 1 kg zadostuje za popravilo štirih do petih parov čevljev, torej vse blago za popravilo poldrugega milijona parov čevljev. Vse to je za potrebe. Daje je pa 150.000 kg podplati za one, ki niso »potrebni« — ki se bodo razdelila med čevljarke mojstre in tovarne. (No — smo radovedni, koliko bodo ceneješe potem reparate! Op. ur.) Podplati ni dovolj, da bi se vsem ustreglo, zato se mora dobiti nadomestila, glavno les... — Tako torej! Prav prijetna bodočnost se bliža.

— Za nadaljevanje vojne? Piše nam invalid: Kakor posnemam iz poročil, so nekateri gosposje okoli »Slov. N.« se navdušeni za nadaljevanje vojne. Ti torej delajo tako, kakor je delal dr. Šusteršič. Privoščili bi gosposdom, da bi bili taki kakor smo mi. Berglje bi bile tudi zanje najboljše šola. Mislim, da je žrtev dovolj in dolžnost vseh ljudi je, da se zavamejo za pošten mir.

— Koncert virtuozinje na goslih gđ. Angeline Svobode v Ljubljani. Odično hčerko našega juba bomo pozdravili v petek 21. t. m. ob pol 9. zvečer v deželni gledališču. Takrat bomo občudovali eno prvih zvezd na koncertnem nebu, mlado, lepo virtuozinjo na goslih, katero nam je dala naša Primorska. Umetnica je učenka mojstra Sevcika. Povsod, kjer nastopi, pridobi bliskoma občinstvo zase. Kdor tako igra adagio kot ta umetnica, pripada k izvoljenecem umetnosti. Njen zadnji uspeh v Gradcu je bil upravljen senzacionalen. Na podlagi tega uspeha je določeno, da svira v velikem koncertu skupno z velikimi mojstri Willi Burmestrom, Bonislavom Hubermanom, Karel Fiešem in Fr. pl. Veczeyem. Predprodaja vstopnic vsak dan od 3. popoldne do pol 9. zvečer pri blagajni v deželni gledališču.

— Mesečni shod podružnice kovinarjev na Jesenicah, ki se je vršil v nedeljo je bil dobro obiskan. Predsedoval je s. Gabrijel, poročal pa s. Zore. Shod je obravnaval vprašanja strokovne organizacije, mednarodnih razmer in nove odredbe vojnega ministrstva glede odškodnine za brezposelnost in o vojni zvezi. — Popoldan se je vršilo posvetovanje o aprovizaciji. Bavila se je seja tudi s preskrbo jeseniškega delavstva z mlekom.

— Občni zbor bratovske skladnice na Jesenicah se bo vršil v nedeljo dn. 23. t. m. ob 9. popoldne. Ker je treba, da smo v posameznih točkah na jasnem, vabimo vse delegate, da se udeležijo sestanka pri Jelenju v nedeljo točno ob 8. popoldne.

— Silvestrovo zabavo na Jesenicah priredi jeseniško delavstvo na Silve-trov večer ob 8. zvečer v dvorani pri Jelenju na Savi proti primerni vstopnini. Vzpred: petje, godba, nagovor in prosta zabava. Čisti dobček je namenjen v podporo potrebnim delavcem. Upamo na najlepšo uležbo.

— Prodajalna rudarskega konsumnega društva v Hrašniku je ob nedeljah in raznih zatvorjena. Člani naj se potem ravnajo in se oskibe s potrebščinami prejšnj dan.

— Božič in novo leto. Uradno se razglša: 25. december 1917 in 1. januar 1918 padeta oba na torek, torej na brezmesni dan. Ker sta oba dneva visoka praznika in razun tega 24 in 31. december katoliška postna dneva, je urad za ljudsko prehrano dovolil, da je ta dva dneva, namreč na božič in na novega leta dan, dovoljeno ne le uživanje ovčjega mesa, ampak tudi uživanje drugih vrst mesa. Prodaja mesa pa je ta dva dneva prepovedana.

Vojna.

Dunaj, 18. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša: Na ruski fronti premirje. — Na italijanskem bojišču med Brento in Piavo uspešno delovanje. — Šef generalnega štaba.

Berlin, 18. decembra. Wolffov urad poroča iz glavnega stana: Vsled burje in snežnega meteža je slabotno artiljerijsko delovanje, le na Flanderskem in v zahodni Cambrai proti večeru živahnejši artiljerijski ogenj. Naši izvidni oddelki so na francoski fronti dovedli nekoliko ujetnikov. — Na ruski fronti nič novega. — Na italijanski fronti med Brento in Piavo artiljerijski ogenj. Vzhodno od Monte Solarolo smo vzeli nekoliko sovražnikovih pozicij. — Ludendorff.

Dunaj, 18. decembra. Med Gardskim jezerom in jezerom Ledro so Italijani, ko so razstrelili most v dolini Ledro ter razrušili tudi elektrarno ob Tonalskem vodopadu, izprazniti svoje pozicije ob severni strani doline. Zapuščene pozicije so naše čete zasedle.

Državni zbor.

Na Dunaju, 18. decembra.

Kontrolna komisija za državne dolgeve podaja poročilo glede kontrasignacije dogovora med finančnim ministrstvom in generalnim svetom avstro-ogrske banke v zadevi posojila 954 milijonov kron. — Justični minister podaja zakonski načrt za izboljšanje varstva časti. — Finančni minister podaja zakonski načrt o uporabi carinskih dohodkov. — Ministrski predsednik podaja poročilo kvotne deputacije.

Minister za notranje zadeve grof Toggenburg poroča obširno o napadih na praško policijsko ravnanje in zavrača napade. Zbornica je sprejela nato s pomenskim glasovanjem s 140 proti 132 glasovom predlog za nujno obravnavo interpelacije Čehov in Ukrajincev glede zahteve, da se izvolijo ljudski zastopniki, ki naj se udeležijo mirovnih pogajanj z rusijo, predlog za nujno obravnavo interpelacije socialnih demokratov, da se izvede načelo »brez aneksij in kontribucij pri mirovnih pogajanjih in predlog, da naj se s posredovanjem ruske vlade prične splošna pogajanja za mir. Pri utemeljevanju interpelacij je poudarjal poslanec Stanek iznova stališče Čehov glede samoodločevanja avstrijskih narodov in zahteve, da se vodijo mirovna pogajanja od naroda do naroda.

Sodrug dr. Adler izjavlja, da je narekovala socialno demokratično interpelacijo najbolj vroča želja za splošni mir. Govornik čestita ruskim revolucionarjem, katerim se je posrečilo, da so izkrcili pot k miru. Mnogo je k temu pripomogel grof Czernin, čigar zasluga je, da so se posrečila natančna pogajanja. Govornik želi, da bi bili ruski posredovateli za mir tudi tisti, ki sporoče mirovno željo centralnih držav po miru ententnim državam. Pri tem sporočilu naj se naglašja, da centralne države ne žele ničesar drugega nego to, kar je bil povedal minister za zunanje zadeve v svojem ekspoziju glede miru brez prisilnega razširjanja ozemelj, brez gospodarskega nasilja in glede razorožitve. Takšno sporočilo bi imelo ta uspeh, da bi postajala vsak dan naraščajoča mirovna stremeljenja po ententnih državah nepremagljiva.

V debati govori dr. Korošec. Izjavi, da nimajo Jugoslovani z eno samo izjemo v ministru za zunanje zadeve nobenega zastopstva, to ministru ni informirano o jugoslovanskih zahtevah, zato Jugoslovani nimajo napram grofu Czerninu nobenega zaupanja. Zatevajo, kakor so storili to že skupno s Čehi v delegacijah, da se pritegnejo zastopniki ljudstva k mirovnim pogajanjem. Govornik zavrača sumnje, kakor da bi hoteli Jugoslovani motiti mirovna pogajanja in zavrača predhvačanje, da bi bili prevzeli Jugoslovani pojem o samoodločevanju narodov od entente. Namenjena ministrskega predsednika, da izvajajo zastopniki ljudstva lahko v parlamentih pravico samoodločevanja narodov, ne priznavajo Jugoslovani z ozirom na sestavo obeh parlamentov, zlasti z ozirom na sestavo ogrskega parlamenta. Zastopniki Jugoslovancev zahtevajo tudi zato, naj se pritegnejo ljudski zastopniki k mirovnim pogajanjem, da se lahko pričajo, da se stori pri pogajanjih res vse, kar je potrebno za omejitve militarizma.

Nemški nacionalc Waldner nastopa proti zahtevi, da bi se odposlali zastopniki ljudstva k mirovnim pogajanjem, ker bi zlasti Jugoslovani in Čehi motili mirovna pogajanja, da jih celo onemogočili. Glede gesla »brez aneksij in kontribucij« zastopa govornik načelo, naj se sklene mir brez teritorialnih in gospodarskih nasilstev.

Češki separatist Habermann nastopa proti temu, da bi sklenili mir diplomatije, mir morajo skleniti narodi. Socialni demokratje nočejo separatnega miru, zahtevajo splošen mir.

Prihodnja seja jutri.

Zadnje vesti.

Trst brez plina.

Trst 18. decembra. Vodstvo tržaške plinarne naznanja, da je vsled pomanjkanja premoga primorano obrat plinarne danes popolnoma ustaviti. Ukrep plinarne je za prebivalstvo tem hujši udarec, ker se v Trstu večinoma plin rabi tudi za kurjavo. Prebivalstvo nima sedaj sre i hude zime niti premoga in drva, niti plina na razpolago.

Centralne države in Rusija.

Dunaj 18. decembra. (Kor. ur.) Povodom sklepa premirja v Brestu Litovskem se je med Avstro-Ogrsko, Nemčijo, Bolgarijo in Turčijo na eni strani in Rusijo na drugi strani sklenil dogovor, da se čim prej izmenjajo v področju fronte se nahajajoči obojestranski civilni ujetniki in invalidni vojni ujetniki, da se čim prej izboljša položaj obojestranskih vojnih ujetnikov in da se brez odloga potrebno ukrepe glede začasnega pošnega in trgovskega prometa v okviru s premirjem določenih mej. V svrhu natančnejših določil naj se takoj sestane posebna komisija vseh prizadetih strank. V to svrhu odidejo v sredo v Petrograd pod vodstvom delegata našega vnanjega ministarstva generalnega konzula pl. Hempela zastopniki vnanjega ministarstva vojnega ministarstva, vrhovnega armadnega poveljstva, centralnega transportnega vodstva, pošne uprave obeh držav monarhije in vodstvo »Riječega križa«.

Trgovina z Rusijo.

Dunaj 18. decembra. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da so bolgarke in turške ladje že na poti, da pripeljejo iz Odeze rusko žito in moko v domača pristanišča. Tudi v Kowelu v Voliniji se je baje trgovina že pričela. — »Corriere della sera« poroča iz Petrograda, da so dospeli tje nemški podaniki, ki naj ugodijo pot trgovskemu prometu. Tudi nemški žurnalisti dospajo v kratkem v Petrograd.

Armade ostanejo na fronti.

Rotterdam 18. decembra. »Daily Telegraph« poroča, da so ruski delegati pri sklepanju premirja vztrajali pri zahtevi, da centralne države ne smejo potegniti svojih čet od ruske fronte. Centralne države so tej zahtevi pritrdile. V Petrogradu ne dvomi nikdo, da se v kratkem sklene mir. Pričakuje se celo splošen mir.

Položaj v Italiji.

Geneve 19. decembra. Poročilo o sklepu premirja je napravilo v Italiji senzacionalen utis. Splošno prevladuje bojazn, da bodo centralne države ofenzivo proti Italiji sedaj energično nadaljevale. Z napetostjo se pričakuje razprave v zbornici, kjer bodo socialisti napadali vlado zaradi njene vnanje politike.

Aprovizacija.

Prodaja premoga za II. okraj. Na izkaznice za II. okraj se dobi premog pri gosp. Richterju Trnovska ulica in sicer: Na št. 5 dne 21. decembra, na št. 6 dne 22. in na št. 7 dne 24. decembra.

Prodaja petroleja na sive izkaznice se razpiše na dan 21., 22. in 24. decembra. Natančni spored sledi. Na vsako sivo izkaznico se dobi ½ litra petroleja.

Meso na rumene izkaznice C št. 1 do 1400 dobe stranke v cerkvi sv. Jožefa, v četrtku, 20. t. m. popoldne. Določen je ta-le red: Od pol 2. do 2. št. 1 do 200, od 2. do pol 3. št. 201 do 400, od pol 3. do 3. št. 401 do 600, od 3. do pol 4. št. 601 do 800, od pol 4. do 4. št. 801 do 1000, od 4. do pol 5. št. 1001 do 1200, od pol 5. do 5. št. 1201 do 1400. 1 oseba dobi četrt kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe tri četrt kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 in četrt kg, več oseb 1 in pol kg. Kilogram stane 2 K.

Razno.

* Kako uporabljajo državni denar. V proračunskem odseku poslanske zbornice je pripovedoval poslanec Steinwender prav zanimive stvari, kako uporablja vlada znesek pol milijona kron, ki je namenjen za subvencije tujkega prometa: Lloyd dobiva še vedno 41.500 kron, čeprav nima v prometu niti ene ladje; mednarodna družba za spalne voze je dobivala znesek 18.132 kron, ki ga sedaj res ne d biva več, a zato dobiva južna železnica neko »malenkost«; sledi zdravilišča so dobila darove od vlade: Karlove vari 5000, Luh-čovic 10.000, Grafenberg 2000 kron. Da pride denar tudi med male ljudi, je dobilo strelsko društvo v Eisenru 200, mesarska za druga v Hebu 800. Komična, a vsekakor ljubka je pa denarna premija, ki jo daje vlada lepim Slovincinjam, čeprav je majhna, znaša le po 150 kron.

* Tatvine na železnih. Na progi od Wörgla do Saalfeldna so izvršili preiskavo o tatvinah na železnici. Na podlagi preiskave je bilo 40 vlakovspremljevalcev odpuščenih iz službe.

* Iz Prage poročajo: Porotne razprave pri praškem kazenskem sodišču prične s procesom proti 45 krojačem in trgovcem z blagom. Obdolženi so, da so od novembra 1914 do junija 1915 poneverili za 100.000 K vojaškega blaga, ki so ga dobili od armadne uprave za izdelovanje montur.

* Samoumor ruskega generala. Ruski general Skalon, ki se je v Brestu Litovskem fizično udeleževal pogajanj za premirje se je v svoji sobi ustrelil. Vzrok samoumora ni znan. Ruska mirovna delegacija je o dogodku poročala v Petrograd.

Tiskovni sklad za »Naprejš«.

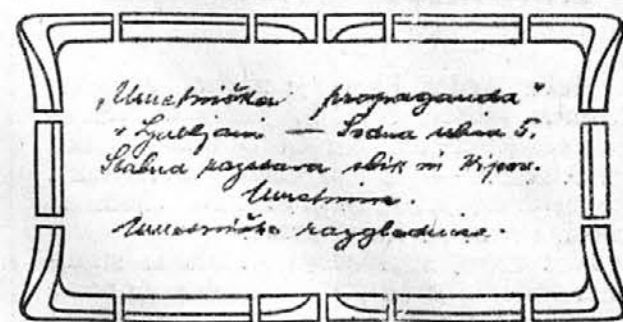
So nabrali sodrugi na Rakeku K 27 62, vojak Avg Paulin K 10—; skupaj K 37 62.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Vojakom na fronti in v zaledju

prodaja založba »Naprejš« knjige in brošure 30% ceneje. Naročila sprejema uprava »Naprejš« v Ljub.

MOJZES ALI DARVIN?

SOLSKO VPRAŠANJE

SPISAL DR. A. DODEL

CENA 70 VINARJEV

DOBI SE V ZALOŽBI »NAPREJŠ«

... V LJUBLJANI ...

Roman

RIM ali MATI

dobi v dar

vsak zaupnik, ki pridobi »Naprejš« deset novih naročnikov.

F. BATJEL

Prej v Gozic.

Ljubljana, Stari trg 28

Moška in ženska dvokolesa
še s stare pnevmatiko

Šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke. Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce.

Mehanična delavnica na Starem trgu št. 11.

Božič, krasni praznik požrtovalne ljubezni, je tu! Težki čas, ki postavlja vsako posamezno življenje v službo za celokupnost, naj da tudi naši ljubezni in darežljivosti pravo smer. Naše veselje in naša žalost je tesno spojena z usodo domovine. Srečo in bodočnost naših otrok pa zagotovi sijajni uspeh.

VII. vojnega posojila.

Le-to naj premisli vsakdo pri izbiranju

božičnih daril.

Na božični dan izpolnimo svojo dolžnost napram domovini, poskrbimo za svoje drage

z zavarovanjem na vojno posojilo.

Da zagotovite svojim otrokom brez vsakega daljnega plačevanja stroške za učenje ali oskrbo, plačate enkrat za vselej za vsakih K 100— nominalno VII. vojnega posojila

za zavarovanje na 10 let	K 59,13,
" " " 12 "	53,73,
" " " 15 "	46,34,
" " " 16 "	43,76,
" " " 18 "	39,71,
" " " 20 "	35,67.

To je pri najboljši in najumestnejši božično darilo, ki ga more zamisliti požrtovalnost in skrb za bodočnost. — Časi so resni in veliki! Dnevi odločitve se bližajo. Skozi oblake težke sedanjosti se blišči toli zaželeni mir! Naj prinese božični dnevi vsem srečo in blagostanje, naj užgo v srcih otrok, za katerih bodočnost in svoboda se bojujemo, ljubezen do domovine za vse čase!

C. kr. avstr. vojaški sklad za vdove in sirote, zavarovalni oddelek.

Zavarovanja se sklepajo na temelju pogodbe pri c. kr. priv. življenski zavarovalnici AVSTRIJSKI FENIKS na Dunaju.

Pojasnila dajejo in predloge sprejemajo: deželna poslovalnica c. kr. avstr. vojaškega sklada za vdove in sirote, zavarovalni oddelek, Ljubljana, Frančevo nabrežje 1, vse okrajne poslovalnice in njih pooblaščenici.

Na pisмено zahtevo Vas obišče pooblaščen zastopnik našega zavoda.